Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Secretarissen-generaal

Directoraat-generaal Organisatie Bedrijfsvoering Rijk
Directie Faciliteiten, Huisvestings- en Inkoopbeleid Rijk

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum
17 december 2014

Kenmerk
2014-0000660935

circulaire

Onderwerp	Grensbedragen voor procedures Aanbestedingswet 2012 onder de Europese drempelwaarde
Doelstelling	Informatie en bekendmaken beleid
Juridische grondslag	Artikel 2 Coördinatiebesluit organisatie bedrijfsvoering rijksdienst 2011
Relaties met andere circulaires	Vervangt circulaire nr. 2013-0000431377, d.d. 14 augustus 2013
Ingangsdatum	1 januari 2015

INLEIDING

Inde Aanbestedingswet 2012 wordt een aantal procedures onderscheiden volgens welke aanbestedende diensten hun opdrachten in de markt kunnen zetten. Voor de opdrachten met een waarde onder de Europese drempels zijn dat de meervoudig onderhandse procedure (art. 1.14) en de nationale aanbesteding (art. 1.11). Naast de expliciet in de Aanbestedingswet 2012 benoemde procedures, zij in dit verband ook nog gewezen op de mogelijkheid opdrachten enkelvoudig onderhands (één-op-één) aan een leverancier te gunnen.

Deze circulaire bepaalt op basis van de waarde van de opdracht, welke procedure in een concreet geval de aangewezen procedure is.

Tabel grensbedragen en aangewezen procedures

Soort opdracht	Grensbedrag exclusief BTW	Aangewezen procedure
Levering of dienst	Tot € 50.000,--	Enkelvoudig onderhandse (één-op-één) gunning
	Vanaf € 50.000,-- tot de drempelwaarde	Meervoudig onderhandse procedure, art. 1.14 Aanbestedingswet 2012
	Met een duidelijk grensoverschrijdend belang, Art. 1.7, lid b en c en 1.9, derde lid, sub b jo 1.18, art. 2.39, derde lid Aanbestedingswet 2012	Nationale aanbesteding (publicatie), art. 1.11 Aanbestedingswet 2012
Werk	Tot € 150.000,--	Enkelvoudig onderhandse (één-op-één) gunning
	vanaf € 150.000,-- tot € 1.500.000,--	Meervoudig onderhandse procedure, art. 1.14 jo art. 1.22 Aanbestedingswet 2012 jo art. 11 Aanbestedingsbesluit

	Met een duidelijk grensoverschrijdend belang, Art. 1.7, lid b en 1.9, derde lid, sub b jo 1.18 Aanbestedingswet 2012.	Nationale aanbesteding (publicatie), art. 1.11, jo art. 1.22 Aanbestedingswet 2012 jo art. 11 Aanbestedingsbesluit
	Vanaf 1.500.000,-- tot de drempelwaarde	Nationale aanbesteding (publicatie), art. 1.11 jo art. 1.22 Aanbestedingswet 2012 jo art. 11 Aanbestedingsbesluit

MOTIVERINGSPLICHT

Artikel 1.4, lid 3 Aanbestedingswet 2012, verplicht de aanbestedende dienst op schriftelijk verzoek van een ondernemer de keuze te motiveren voor de wijze waarop de aanbestedende dienst volgens art. 1.4, lid 1, sub a. voornemens is de overeenkomst tot stand te brengen. Voor opdrachten onder de Europese drempelwaarde kan de aanbestedende dienst voor deze motivering volstaan met te verwijzen naar deze Circulaire.

In een concreet geval kunnen bepaalde aspecten in de opdracht aanleiding geven om bij de keuze voor een procedure af te wijken van de in deze Circulaire aangewezen procedures. Het betreft in ieder geval de volgende in de Gids Proportionaliteit vermelde aspecten: de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de inschrijvers en de aanbestedende diensten, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt. De aanbestedende dienst dient deze afwijkende keuze op schriftelijk verzoek van een ondernemer te motiveren. Hiervoor kan dan niet worden volstaan met te verwijzen naar de circulaire.

UITZONDERINGEN

Op grond van artikel 2.23 en artikel 2.24 zijn bepaalde opdrachten boven de Europese drempelwaarde vanwege hun bijzondere aard uitgesloten van de toepasselijkheid van deel 2 van de Aanbestedingswet 2012. In de Circulaire gelden deze uitzonderingen ook voor de procedures onder de Europese drempelwaarde.

TOT SLOT

Ik verzoek u de inhoud van deze Circulaire binnen uw departement ruime bekendheid te geven bij een ieder die is betrokken bij het toepassen van de Aanbestedingswet 2012.

De circulaire wordt gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
namens deze,

Simone Roos
Directeur-generaal Organisatie Bedrijfsvoering Rijk.

Toelichting bij gewijzigde circulaire

<u>AANLEIDING</u>

Aanleiding voor het wijzigen van de Circulaire vormen de door de Tweede Kamer gestelde vragen over de Circulaire en de antwoordbrief daarop van de Minister van Economische Zaken en de Minister voor Wonen en Rijksdienst (Kamerstukken II, 2013/14, 32.440, nr. 86). Hierin is toegezegd dat de Minister voor Wonen en Rijksdienst de kaderstelling van de Rijksoverheid zal uitbreiden met een nadere onderbouwing en in de Circulaire naar deze nadere onderbouwing zal verwijzen. Omdat er dan sowieso aanpassing van de Circulaire moet plaatsvinden is ervoor gekozen de nadere onderbouwing integraal op te nemen in de toelichting bij de gewijzigde Circulaire.
Voorts leidde de toepassing van de circulaire tot een inconsistentie voor opdrachten van B-diensten onder en boven de Europese drempelwaarde. Volgens de circulaire geldt namelijk voor B-diensten vanaf het grensbedrag van €50.000,- de toepassing van de meervoudig onderhandse procedure. Voor opdrachten van B-diensten boven de Europese drempelwaarde geldt die verplichting niet. Voor B-diensten boven de Europese drempelwaarde geldt artikel 2.38, lid 1 Aanbestedingswet 2012 en kan de procedure voor B-diensten worden gevolgd op basis van artikel 2.39.
Dit is gecorrigeerd in de circulaire door de toepassing van de meervoudig onderhandse procedure voor B-diensten te schrappen. Dit laat onverlet de toepassing van de nationale procedure voor B-diensten bij aanwezigheid van een grensoverschrijdend belang.

<u>ONDERBOUWING</u>

Met het vaststellen van grensbedragen in de Circulaire en de daarvoor aangewezen procedures voor opdrachten onder de Europese drempelwaarde, wordt het beleid binnen het rijk geharmoniseerd. Met de Circulaire wordt aanbestedende diensten een instructie voor de procedurekeuze geboden en voor ondernemers de keuze van de aanbestedende diensten voor een bepaalde procedure transparant gemaakt.
Uit artikel 1.4, lid 1, sub a Aanbestedingswet 2012 volgt dat de keuze voor de wijze waarop de aanbestedende dienst voornemens is een overeenkomst tot stand te brengen, op basis van objectieve criteria moet worden bepaald. In de Gids Proportionaliteit wordt in dit verband in het voorschrift 3.4 A toegelicht dat bij het vaststellen welke procedure geschikt en proportioneel is, de aanbestedende dienst in ieder geval acht moet slaan op de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de inschrijvers en de aanbestedende diensten, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt. De aanbestedende dienst heeft de keuze uit drie procedures, de enkelvoudig onderhandse (één op één) gunning, de meervoudig onderhandse procedure en de nationale aanbesteding.

<u>Enkelvoudig onderhandse (één op één) gunning en de meervoudig onderhandse procedure</u>
Het gebruik van de meervoudig onderhandse procedure biedt door concurrentiestelling een waarborg voor het verkrijgen van een product met een goede prijs/kwaliteits-verhouding. Daartegenover staat dat ondernemers die inschrijven op een meervoudig onderhandse procedure daarbij offertekosten maken zonder de garantie dat deze kosten kunnen worden terugverdiend.
Voor het rijk is het organiseren en uitvoeren van de meervoudig onderhandse

procedure een bewerkelijk traject. Zo moet de aanbestedende dienst onder meer de offerteaanvraag opstellen, offertes beoordelen en de gunningsbeslissing motiveren. Bij kleine opdrachten staan de kosten die het bedrijfsleven en het rijk moeten maken bij concurrentiestelling over het algemeen niet in een redelijke verhouding tot het voordeel dat behaald kan worden uit concurrentiestelling. Daarom ligt het in de rede kleine opdrachten één-op-één aan een onderneming te gunnen. Bij grotere opdrachten is in de basis wel sprake van een redelijke verhouding en ligt het in de rede dat die opdrachten via de meervoudig onderhandse procedure worden gegund.

De Gids Proportionaliteit geeft in de toelichting bij het voorschrift 3.4A aan wat als een 'kleine opdracht' dient te worden beschouwd: "In algemene zin kan voor de waarde van een 'kleine opdracht' voor leveringen en diensten gedacht worden aan opdrachten tot € 40.000 á € 50.000, voor werken wordt een bagatel (zijnde een bedrag waaronder sowieso de één op één gunning gehanteerd mag worden) tot € 150.000 als reëel beschouwd. Tot de Europese drempel voor leveringen en diensten en tot een bedrag van € 1.500.000 voor werken wordt een meervoudig onderhandse procedure proportioneel geacht." Om redenen van duidelijkheid is voor leveringen en diensten gekozen voor het grensbedrag € 50.000,--. Met het stellen van een grensbedrag wordt een heldere beleidslijn gegeven voor het bedrijfsleven en het rijk en het rijksinkoopbeleid op dit punt geharmoniseerd.

Grensoverschrijdend belang en nationale aanbesteding

Voor de opdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang moet de aanbestedende dienst op grond van de Aanbestedingswet 2012 aan de opdracht een passende mate van openbaarheid geven (art. 1.7, sub b en c en 1.9, derde lid, sub b jo 1.18, en voor B-diensten art. 2.39, derde lid Aanbestedingswet 2012). Zo kunnen ook ondernemers uit andere lidstaten kennis nemen van de overheidsopdracht. Om die reden is in de Circulaire opgenomen dat in dat geval de nationale aanbesteding de meest aangewezen procedure is. Voor de procedure van een nationale aanbesteding wordt verwezen naar het Richtsnoer Leveringen en Diensten.
Voor opdrachten voor werken vanaf het grensbedrag van € 1.500.000,- tot aan de Europese drempelwaarde geldt sowieso de nationale aanbesteding als aangewezen procedure met als doel een brede toegankelijkheid van overheidsopdrachten voor elke gerede marktpartij en het meewegen van de kwaliteiten van ondernemers in de procedure. De hogere transactiekosten van de nationale aanbesteding zijn bij een dergelijk grote opdracht als proportioneel te beschouwen.

Conform de Aanbestedingswet 2012 worden aankondigingen van overheidsopdrachten op TenderNed bekend gemaakt.